

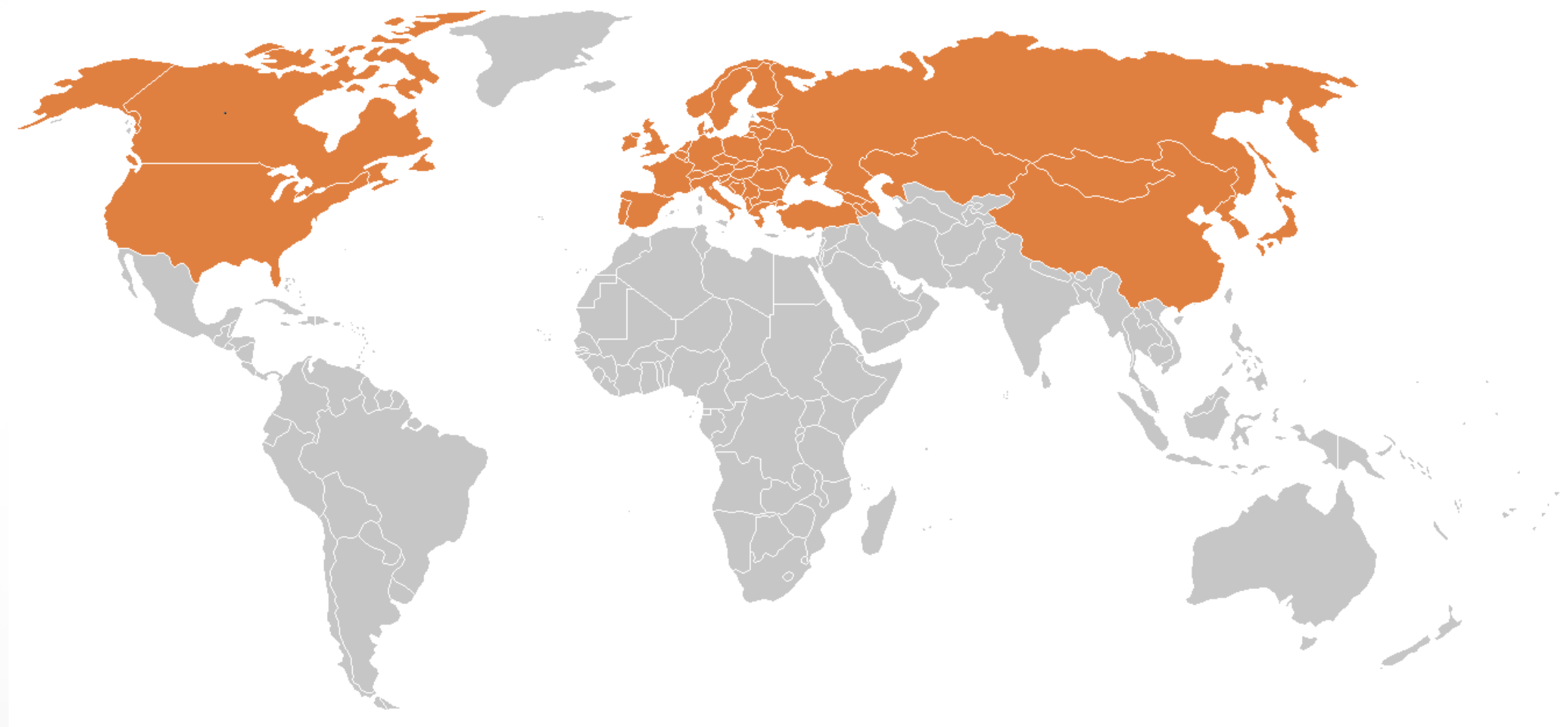
FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Gdzie żyją kleszcze?

✓ W Polsce

✓ W całej Europie, Ameryka
Północna, Azja

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Gdzie żyją kleszcze?

✓ W Polsce

✓ W całej Europie, Ameryka Północna, Azja, rejony Australii i Afryki

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Gdzie żyją kleszcze?

✓ Na **skrajach** lasów, puszcz
i polan

✓ Cały obszar lasów, puszcz, polan,
miejskie parki i ogrody

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Gdzie żyją kleszcze?

- ✓ Kleszcze są tam, gdzie ich żywiciele.

- ✓ Całe ich życie kręci się wokół krwi, która stanowi ich główne pożywienie i jest im niezbędna do egzystowania

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Australia wsch.

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Australia wsch.

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Bałtyk plaża.

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Bałtyk plaża.

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Kiedy w ciągu roku kleszcze są niebezpieczne,
jakie kierunki w Polsce są szczególnie ryzykowne?

- ✓ Kleszcze **śpią** zimą
- ✓ W Polsce sezon kleszczowy zaczyna się wiosną, a kończy jesienią
- ✓ Kleszcze są aktywne od temperatury 7 stopni Celsjusza
- ✓ W latach łagodniejszych temperatur zimowych, sezon ten może trwać przez **cały rok**.

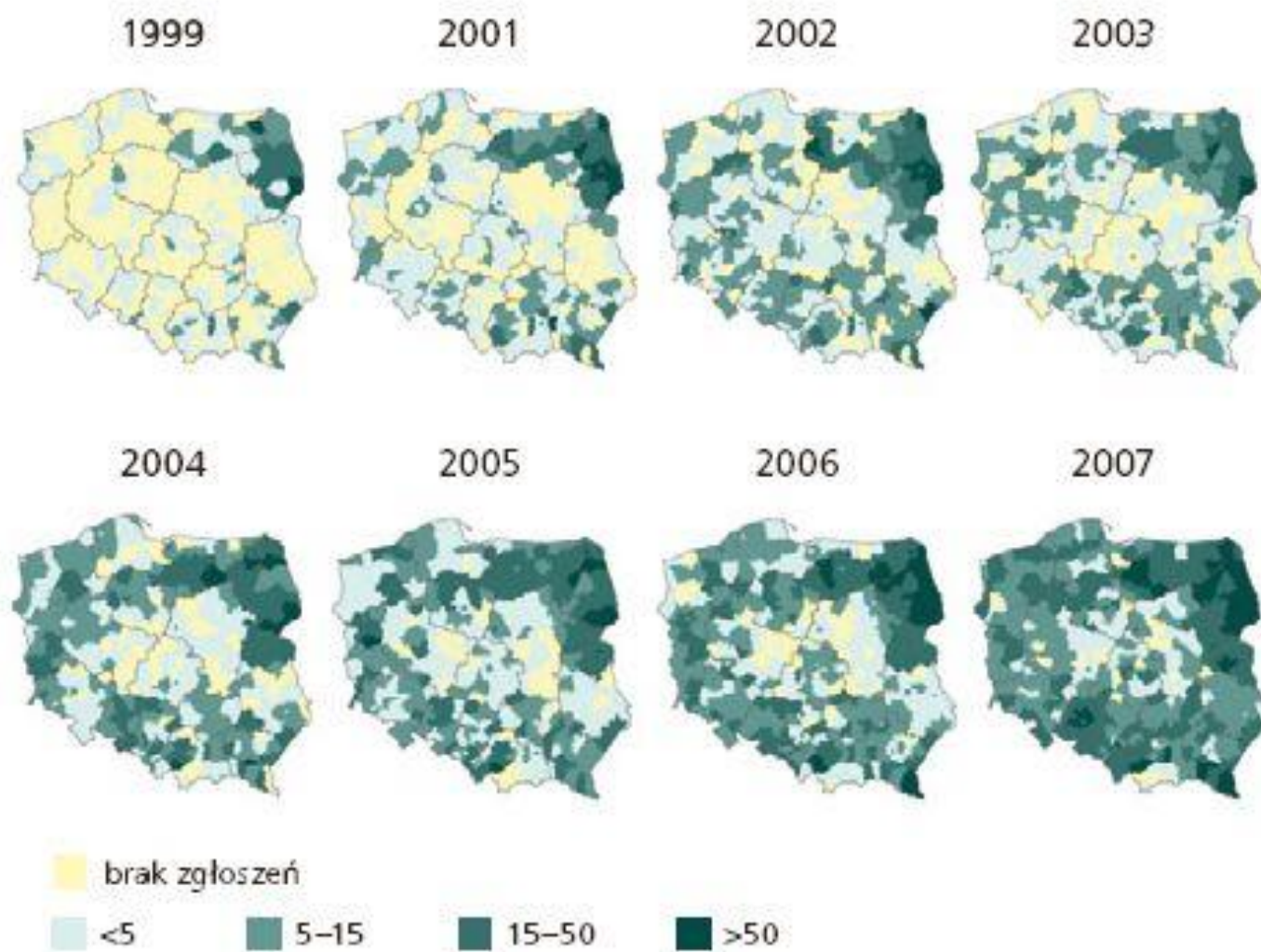

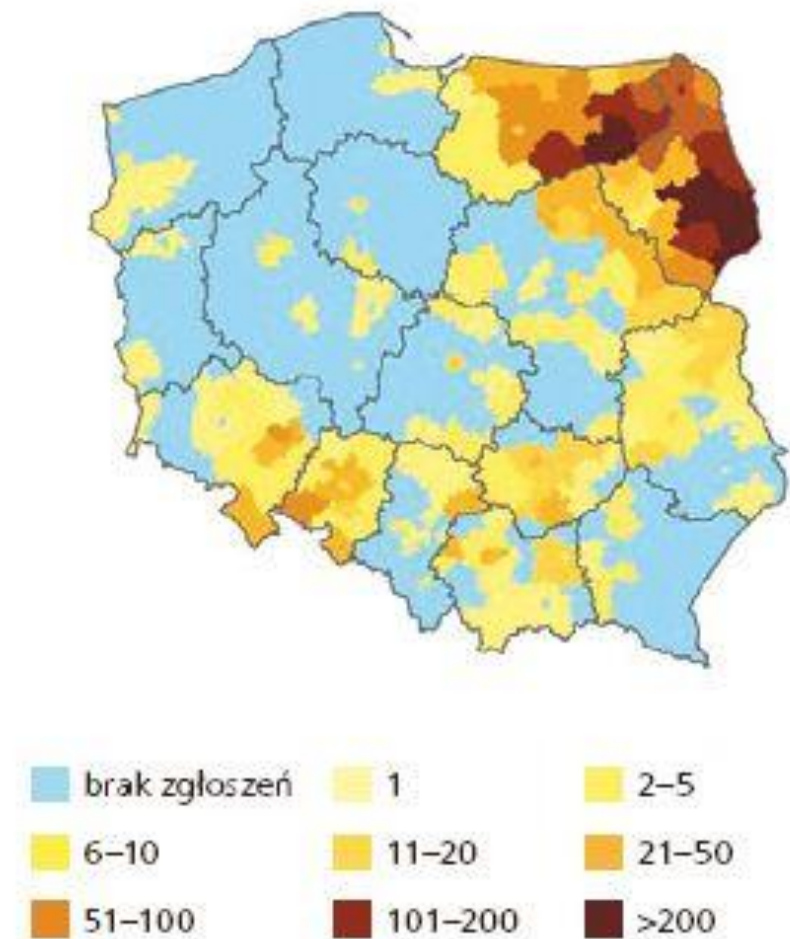
FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Liczba zachorowań na boreliozę w powiatach w latach 1999–2007

Skumulowana liczba zachorowań na KZM w powiatach w latach 1994–2008

źródło: Zakład Epidemiologii, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny

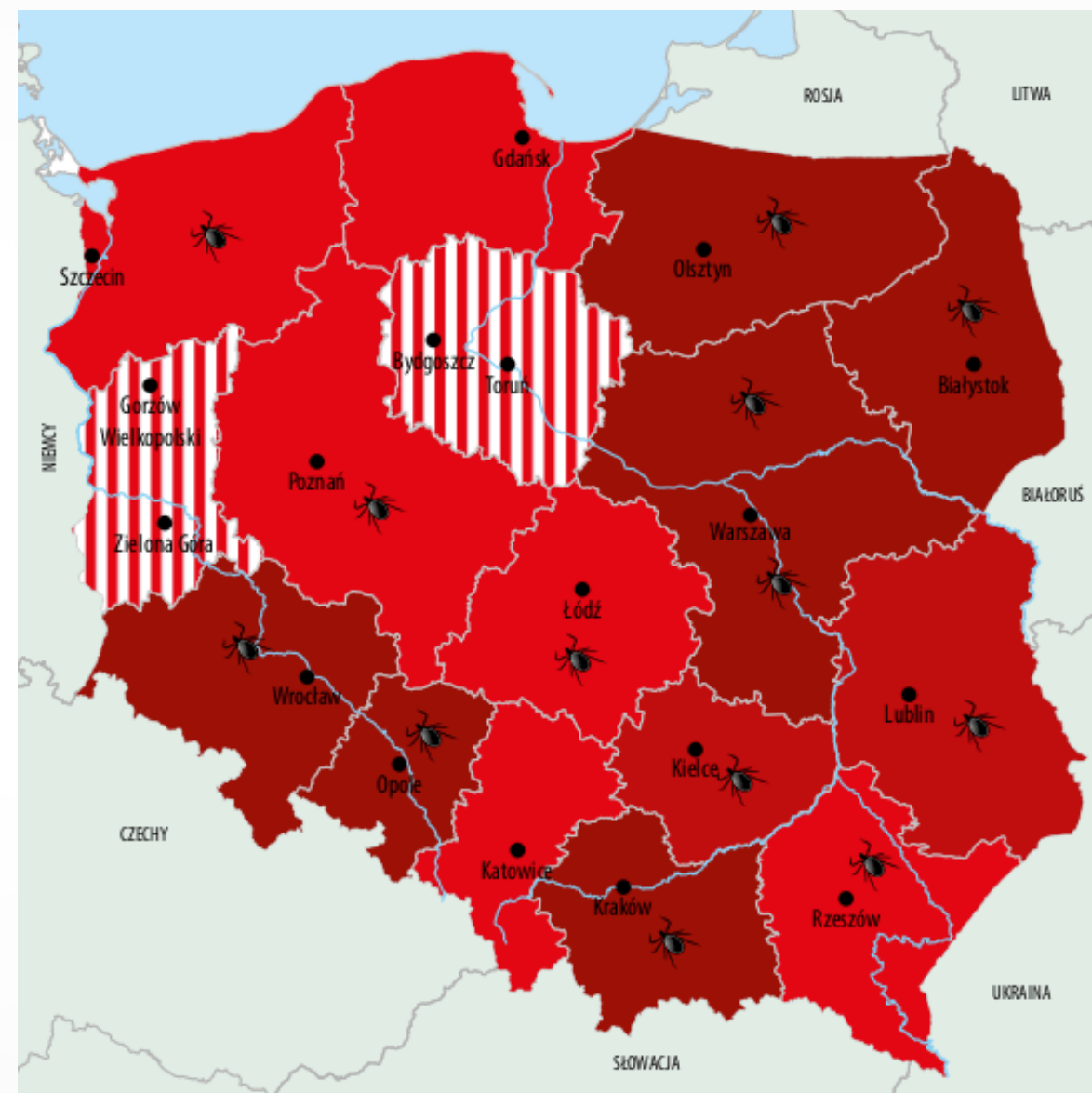
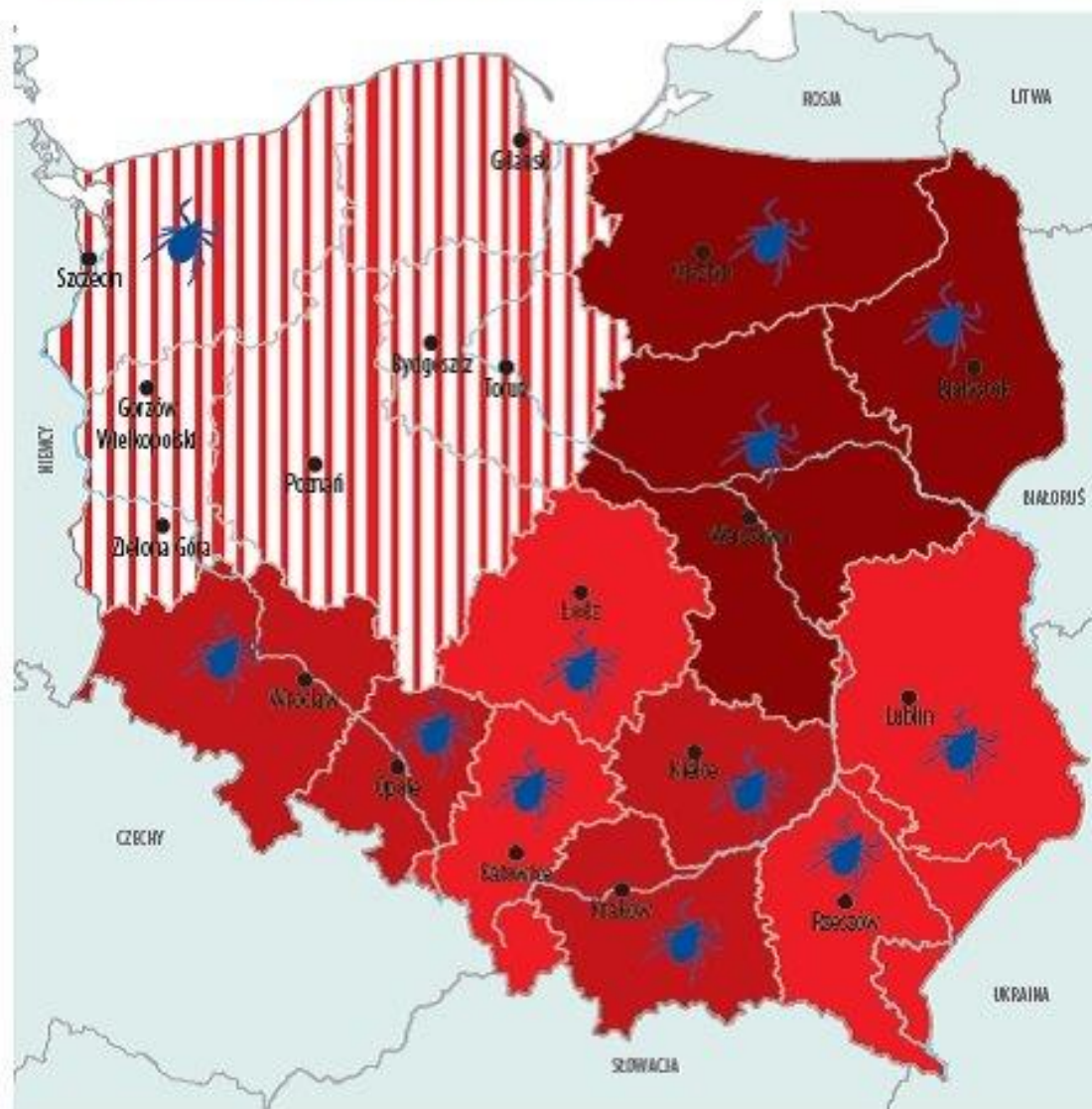

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Jakie kierunki w Polsce są szczególnie ryzykowne?

Obszary zagrożone kleszczowym zapaleniem mózgu (KZM) w Polsce w latach 2001-2012²

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Na jakie choroby narażeni jesteśmy przez ukąszenie kleszcza?

Najbardziej **niebezpieczną** jest
KZM – kleszczowe zapalenie mózgu

Najbardziej **powszechną** jest
BORELIOZA,

KZM ~~≠~~ Borelioza

JEST SZCZEPIONKA

BRAK SZCZEPIONKI

To dwie różne choroby!

FAKTY I MITY O KLESZCZACH

Czy ubiór ma znaczenie?

✓ Jasna odzież jest nie widoczna dla kleszcza = nosić jasna odzież

✓ Kleszcze są **łatwiej dostrzegane** na jasnym kolorze – szybciej reagujemy

✓ Długie spodnie i rękawy w pełni chronią przed kleszczami

✓ Długie spodnie i rękawy zmniejszają ryzyko przedostania się kleszcza ale kleszcze przemieszczają się po naszym ciele.

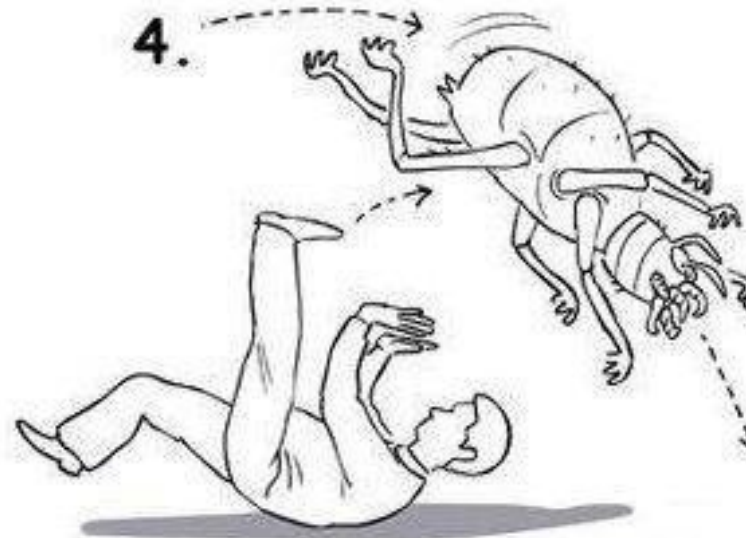
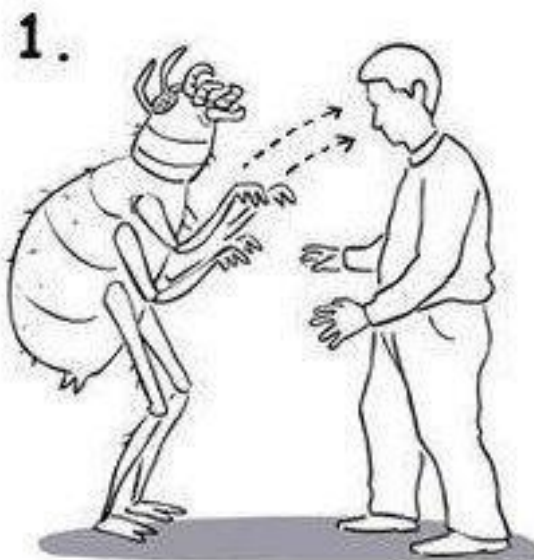

JAK SIĘ CHRONIĆ?

JAK BRONIĆ SIĘ PRZED KLESZCZEM

JAK SIĘ CHRONIĆ?

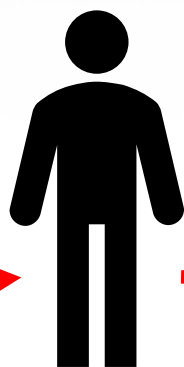

Profilaktyka

Stosuj repelenty
czyli środki
odstraszające
kleszcze.

Odpowiednio się
ubieraj, wybieraj jasne
kolory ubrań, które
ułatwią dostrzeżenie
kleszcza.

Uważaj w
miejscach
endemicznych.

Oglądaj skórę
i zmieniaj
ubranie tuż po
przyjściu z lasu.

JAK SIĘ CHRONIĆ?

Jak wybrać repelent?

INNE

JAK SIĘ CHRONIĆ?

Jak wybrać repelent?

- ✓ Jaka jest skuteczność – czas działania jednej aplikacji.
- ✓ Czy jest bezpieczny dla zdrowia szczególnie dla dziecka.
- ✓ Jaka substancja odstraszająca jest zawarta i w jakim stężeniu = toksyczność
  - ✓ Jak aplikować repelent.

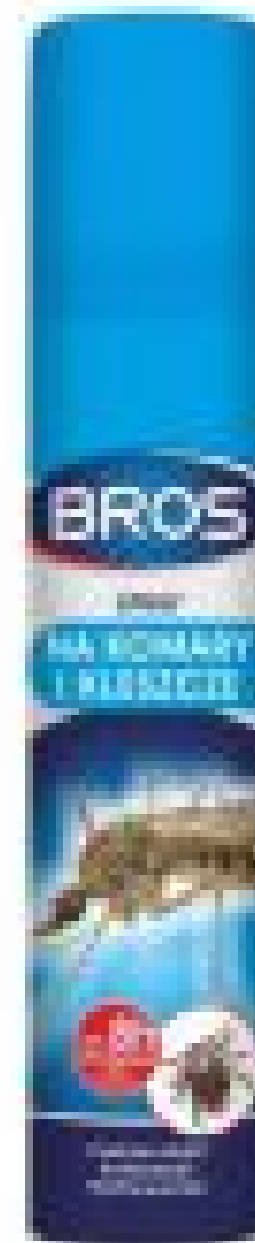

JAK SIĘ CHRONIĆ?

Jak wybrać repelent?

- ✓ Repelent dla ludzi to nie środek owadobójczy

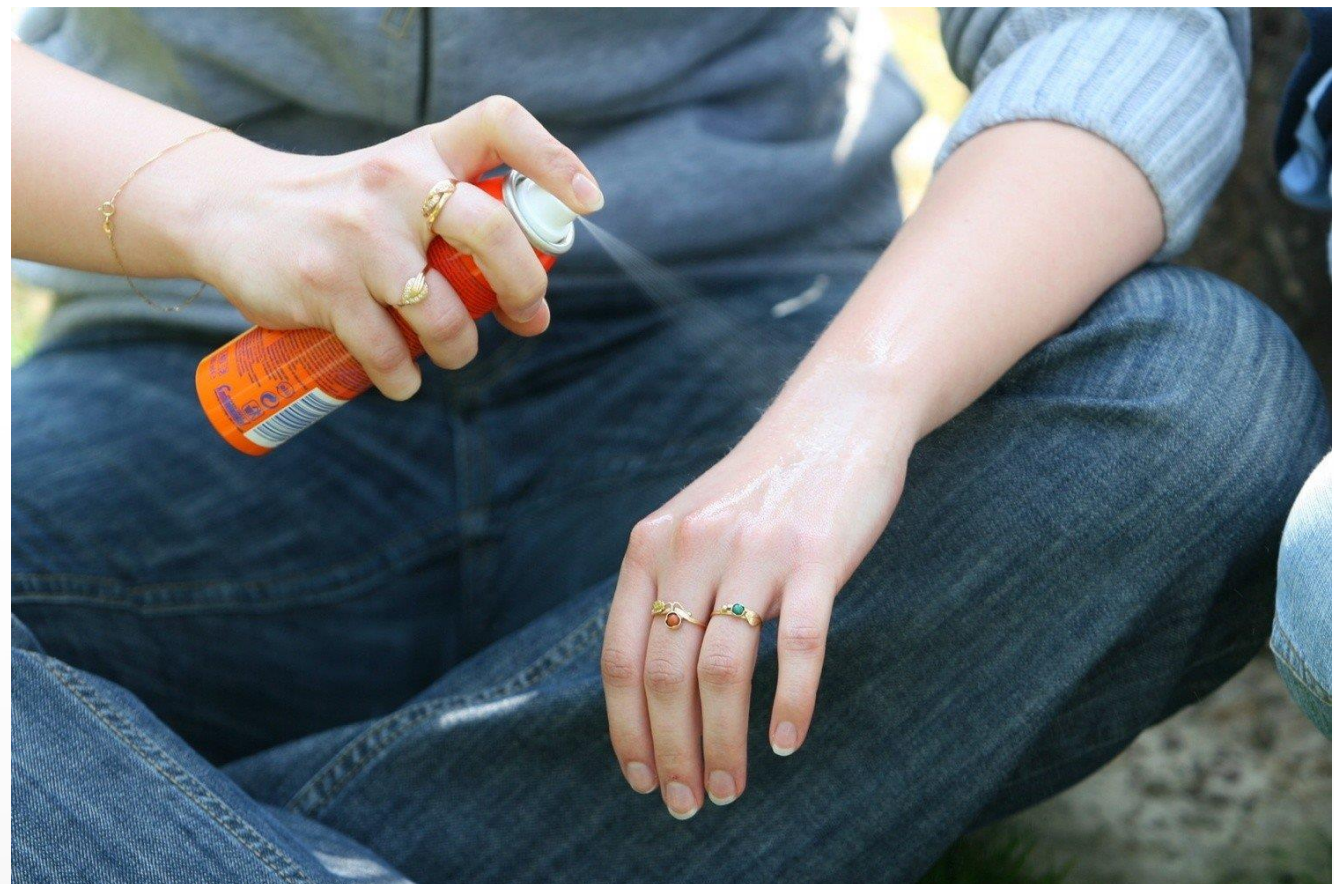

JAK SIĘ CHRONIĆ?

Jak wybrać repelent?

- ✓ Spraye, roll-on na bazie wody lub alkoholu
  - ✓ szybkie parowanie = nietrwale
  - ✓ konieczność wzmocnienia % substancji odstraszającej = toksyczność dla człowieka

JAK SIĘ CHRONIĆ?

Jak wybrać repelent?

- ✓ Balsamy do ciała
  - ✓ wysoka trwałość
  - ✓ substancji odstraszaającej jest w bezpośrednim kontakcie z górną warstwą skóry = toksyczność dla człowieka

JAK SIĘ CHRONIĆ?

Jak wybrać repelent?

- ✓ Substancje odstraszające obecne w repelentach
  - ✓ DEET
  - ✓ IKARYDYNA
  - ✓ PERMETRYNA

JAK SIĘ CHRONIĆ?

	IKARYDYNA	DEET	PERMETRYNA
SKUTECZNOŚĆ STĘŻENIE	20%	<30%	0,8%
SPEKTRUM DZIAŁANIA	KOMARY, KLESZCZE, MESZKI, PLUSKWY, GZY	KOMARY, KLESZCZE	KOMARY, KLESZCZE, MESZKI, PLUSKWY, GZY
CZAS DZIAŁANIA	8 h/4 h	8 h/4 h	DO 6 MIESIĘCY
FOTOREAKCJA	BRAK	TAK	NIE DOTYCZY
TŁUSTE ŚLADY	BRAK	TAK	NIE
ŻRĄCY / KOROZJA	NIE	TAK	NIE
ROZPUSZCZALNIK	WODA	ALKOHOL LUB INNE	WODA
ZAPACH	BRAK	ŻRĄCY, DUSZĄCY, WYCZUWALNY DLA ZWIERZĄT	NIE DRAŻNIĄCY DLA LUDZI, NIE WYCZUWALNY DLA ZWIERZĄT
FORMUŁA	BALSAM	SPRAY	IMPREGNAT W ATOMIZERZE
EKONOMIA	BRAK STRAT APLIKACJA BEZPOŚREDNIO NA SKÓRĘ	DUŻE STRATY PRZY ROZPYLANIU I PAROWANIU	IMPREGNUJE TKANINY NA CZAS DO 2 PRAŃ W TEMP. 40 °C

JAK SIĘ CHRONIĆ?

Jak wybrać repelent?

- ✓ Unikać formy spray – ryzyko wdychania i dostania się do oczu
- ✓ Unikać rozpuszczalników typu alkohol – szybkie parowanie, toksyczność, fotoreakcje
- ✓ **Unikać DEET** w stężeniu <20% - rekomendacja WHO o niestosowaniu u dzieci poniżej 12 roku życia
- ✓ Wybierać preparaty, których mogą stosować dzieci
- ✓ Wybierać preparaty wodoodporne – wydłużenie skuteczności
- ✓ Szukać substancji odstraszaających lub dezorientujących kleszcze

Jeśli repelent zabija kleszcze = jest toksyczny dla człowieka

Moskito Guard® do ciała – nowy standard repelentu

- ✓ Nawilżacze
- ✓ Środki chelatujące
- ✓ Stabilizatory
- ✓ Regulatory pH
- ✓ Substancje zapachowe...
- ✓ Skuteczność i bezpieczeństwo

A JAK NAS UKĄSI?